

N:o 96.

Af herr A. Bokström, om ändring i bankoreglementet i syfte att jemväl qvinna måtte kunna anställas i riksbankens tjänst.

Gällande reglemente för Sveriges riksbank, i hvilket endast manlige funktionärer — tjänstemän — äro omförmälda, synes i nämnda hänseende vara bygdt på den tillförene såsom sjelfklar ansedda meningen, att en allmän tjänstebefattning icke bör åt någon qvinna anförtros.

Denna uppfattning saknar emellertid numera giltighet, enär statsmakterna i vårt land, sedan qvinnan genom sitt arbete i enskilda bankinrättningar och andra affärsföretag på ett fullt öfvertygande sätt ådagalagt sin duglighet och lämplighet för åtskilliga henne anförtrodda uppdrag, så småningom vidgat hennes verksamhetsområde genom att under vissa vilkor lemna henne tillträde till befattningar i folkskolans, elementarläroverkens, post- och telegrafverkens tjänst, och de mörka spådomar, som vid hvarje i denna rigtning taget steg afkunnats derom, att den åt qvinnan sålunda beredda större möjligheten att genom sitt arbete ärligen försörja sig, skulle störande och menligt inverka på familjeförhållandena och aflägsna alltför många kvinnor från deras egentliga bestämmelse, hafva dess bättre, för såvidt skönjas kan, icke gått i fullbordan.

Sedan frågan om ogift kvinnas rätt att sig och sin egendom sjelf

råda — denna fråga som vid sitt första framträdande möttes med hån och åtlöje — vid 1884 års riksdag så godt som utan all meningskiljaktighet vunnit sin lösning, så att ogift qvinna numera i likhet med man blir myndig vid uppnådda 21 års ålder, så torde det icke vara för tidigt att taga i öfvervägande, om icke det hinder, som gällande bankoreglemente uppställer för ogift kvinnas anställning i riksbankens tjänst, nu må kunna bortfalla.

De enskilda bankinrättningarna hafva redan länge funnit det vara med sin fördel väl förenligt att låta verkställa en del göromål vid bankkontoren af qvinliga biträden, hvilka, på samma gång som de hafva vida blygsammare aflöningsanspråk än de manliga, visat sig vara med dessa senare fullt jemförliga i pligttröhet, noggrannhet och arbetsduglighet i dem anförtrodda bokförings-, kassörs- och andra kontorsgöromål.

Enligt 1885 års revisionsberättelse angående riksbanken hafva löner och arfvoden till tjänstemän och betjente vid samtliga kontoren äfvensom extra arfvoden derstädes uppgått till icke

mindre än	349,710 kronor,
och om man derifrån drager	36,700 »

som anvisats till extra biträden, så återstå 313,010 kronor, som, fördelade på 119 riksbankens tjänstemän och betjente af alla grader, visar en medelaflöning af 2,630 kronor. Om nu denna kostnad kunde genom användande af något mindre dyrlegda arbetsbiträden för en del af kontorsgöromålen något reduceras, utan att hvarken allmänheten i följd deraf blefve mindre väl betjenad eller bankens säkerhet derigenom äfventyrades, så föreställer jag mig, att Riksdagen icke skulle vara ogynnsamt stämd emot en sådan reform.

Om åt riksbanken ensamt skall förbehållas rätten att här i landet utfärda banksedlar och om i följd deraf en del af de enskilda bankernas verksamhet skall på riksbanken öfverflyttas, så torde det ligga än mera vigt på att riksbanken blir satt i tillfälle att kunna med icke mindre sparsamhet och omtanke än de enskilda bankerna i nämnda hänseende ådagalagt, ordna sina talrika afdelningskontor, hvilket emellertid icke lärer kunna ske så länge bankoreglementet utestänger qvinliga arbetsbiträden från riksbankens tjänst.

På dessa skäl och med erinran derom, att § 77 gällande bankoreglemente har följande lydelse:

»För att kunna antagas till extra ordinarie tjänstemän i något af riksbankens kontor fordras att hafva undergått afgangsexamen från

högre elementarläroverk eller på annat sätt ådagalagt erforderliga kunskaper för riksbankens tjänst», tillåter jag mig föreslå,

att till nu gällande bankoreglemente måtte fogas en så lydande bestämmelse:

§ 95.

»I riksbankens tjänst må jemväl qvinna, som icke är gift, kunna under enahanda vilkor och bestämmelser, som i detta reglemente äro för tjänstemän och vaktbetjente stadgade, vinna anställning, som dock skall frånträdas, då hon ingår äktenskap.»

Om remiss anhålles till bankoutskottet med värdsam anhållan, att utskottet ville göra de ändringar i förestående förslag, som för det dermed afsedda ändamålets vinnande anses erforderliga.

Stockholm den 13 maj 1887.

Aug. Bokström.

Häruti instämma:

I. Lyttkens. Knut Söderblom.
